

**ФАКУЛТЕТ БЕЗБЕДНОСТИ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Број: _____

Датум: _____

Београд, Господара Вучића бр. 50.

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА БЕЗБЕДНОСТИ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Одлуком Наставно-научног већа Факултета безбедности Универзитета у Београду број 57/8, донетом на седници 23.02.2012.године, именована је Комисија за оцену докторске дисертације кандидаткиње **мр Вање Роквић** под насловом: „Парламентарна контрола сектора безбедности у Републици Србији“ у саставу:

- проф.др Жељко Иваниш, председник,
- проф.др Зоран Драгишић, члан,
- проф.др Јовица Тркуља, члан
- доц.др Борис Кордић, члан.

На основу увида у текст докторске дисертације Комисија Наставно-научном већу Факултета безбедности подноси следећи

**РЕФЕРАТ
О ЗАВРШЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ**

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ И ДИСЕРТАЦИЈИ

Кандидаткиња **мр Вања Роквић** рођена је 18. 4. 1978. године у Задру, Република Хрватска. Дипломирала је на Факултету цивилне одбране у Београду 2004. године и стекла звање Професор цивилне одбране. Магистрирала је 2009. године на Факултету безбедности у Београду, одбранивши магистарску тезу под називом „Демократска цивилна контрола војске као индикатор стања цивилно-војних односа у Републици Србији“.

Радни однос на Факултету безбедности засновала је 2005. године, у звању асистент-приправник, а 2009. године на Факултету безбедности бирана је у звање асистента за наставни предмет Цивилно-војни односи. У периоду од јула до новембра 2008. године стажирала је на Одбрамбеној академији Велике Британије у оквиру Advanced Research and Assessment Group, UK Defence Academy. У периоду од марта до јуна 2010. године похађала је и успешно завршила програм *Leaders Program in Advanced Security*

Studies у установи George Marshall European Center for Security Studies – The College of International and Security Studies, Germany.

Учешће на семинарима

- Пета школа „Реформе сектора безбедности у Србији и Црној Гори“, у организацији Центра за проучавање одбране и безбедности, у периоду од 28.02.2005 – 4.03.2005. године
- Seminar “Democratic Control of Armed Forces”, Regional Arms Verification and Implementation Assistance Center (RACVIAC), Загреб, 29-30 октобар 2007. године
- Winter Course “New Challenges in Security: Trends, Lessons and Developments”, у организацији Центра за европске студије безбедности из Гронингена, Универзитета у Гронингену, Факултета безбедности и Војне академије у периоду од 21. 01.-01. 02. 2008.
- Семинар „PfP Building Integrity Foundation Module“, the Defence Academy of the United Kingdom, 21 – 25 јул, 2008
- Семинар „Building Integrity in Defence Establishments Training Module“, Peace Support Operations Training Centre BiH, Sarajevo, 15-19 децембра 2008.
- The Winter Academy 2009 “NATO at 60 – from experience to initiative”, Center for European Security, Prague, фебруар 2009.
- Seminar on International Human Rights and Security Forces (HRSF) organized by the International and Security Affairs Centre (ISAC fund) and supported by the Government of the Kingdom of the Netherlands and the Netherlands Embassy in Belgrade, 2009
- Онлајн програм Школа толеранције: Етничке и верске заједнице у промоцији људских права, у организацији Београдске отворене школе, 18. септембра – 26. новембра 2009
- „Војна професија у Србији- стање и перспективе, Београд , 30 – 31 март 2009.
- 10th Young Faces Conference- “Police Reform and Cooperation in the Western Balkans on the Path to EU Integration”, DCAF, Ženeva, 15-16 jul 2009
- 10th Young Faces Conference- “Police Reform and Cooperation in the Western Balkans on the Path to EU Integration”, DCAF, Љубљана, 13-14 октобар 2009

Учешће на такмичењима

- Национално такмичење из међународног хуманитарног права (у улози тренера), у организацији Црвеног крста Србије, Београд 2009
- Регионално такмичење из међународног хуманитарног права (у улози тренера), Regional Moot Court Competition, Сарајево, новембар 2009, у организацији Међународног комитета Црвеног крста

Монографија

Роквић, В., (коаутор), *Развој институција и изградња политичког система Србије*, Факултет безбедности Универзитет у Београду, Београд, 2011

Приручници

- Роквић, В., (коаутор), *Политички систем – Практикум*, Факултет безбедности Универзитет у Београду, Београд, 2009

- Роквић, В., (коаутор), *Политички систем – Практикум*, Факултет безбедности Универзитета у Београду, Београд, 2011

Чланци објављени у часописима и зборницима радова:

- Роквић, В., Теоријске поставке цивилно-војних односа, *Војно дело*, ВИЗ, 4/2009
- Роквић, В., (коаутор), Изградња интегритета у систему одбране и сузбијање ризика од корупције – искуства НАТО и земаља Партнерства за мир, *Војно дело*, Медија центар Одбрана, Београд, 1/2011
- Роквић, В., (коаутор), Контрола трговине и преноса малокалибарског и лаког оружја, *Војно дело*, Медија центар Одбрана, Београд, 3/2011
- Роквић, В., (коаутор), Брисање јасних граница између безбедности и одбране – нове одбрамбене и безбедносне мисије, *Војно дело*, Медија центар Одбрана, Београд, 4/2011
- Роквић, В., (коаутор), *Процена ризика од елементарних непогода и других несрећа*, Симпозијум националног значаја са међународним учешћем SYMOPIS 2011, Златибор 04-07.10.2011
- Роквић, В., (коаутор), *Квалитет у области ванредних ситуација заснован на процени ризика*, XIII Научно стручни скуп "СИСТЕМ КВАЛИТЕТА УСЛОВ ЗА УСПЕШНО ПОСЛОВАЊЕ", 24-26.11.2011.

Рад на пројектима

Пројекат ИИИ47029 „Рентабилни извор нових технологија и концепција одбране кроз друштвене промене и стратешке оријентације Србије у 21.веку“ Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије за период 2010-2014.

Докторска дисертација кандидаткиње **мр Вање Роквић**, под насловом „Парламентарна контрола сектора безбедности у Републици Србији“, написана је на 311 страна текста. Од тога резиме на српском и на енглеском има 6 страна (стр. I-VI); садржај 4 стране (стр.VII-X); увод 7 страна (стр.1-7); прво поглавље под насловом "Сектор безбедности" 21 страну (стр.8-29), друго поглавље „Демократска и цивилна контрола сектора безбедности“ 25 страна (стр.30-55); треће поглавље „Парламентарна контрола сектора безбедности“ 34 стране (стр.56-90); четврто поглавље „Сектор безбедности у Републици Србији“ 37 страна (стр.91-128); пето поглавље „Парламентарна контрола сектора безбедности у Републици Србији – нормативне претпоставке“ 21 страну (стр.129-150); шесто поглавље „Механизми ванпарламентарне контроле сектора безбедности у Републици Србији“ 14 страна (стр.151-165); седмо поглавље „Оствареност парламентарне контроле сектора безбедности у Републици Србији – резултати истраживања“ 70 страна (стр.166-236); осмо поглавље „Ванпарламентарна контрола сектора безбедности у Републици Србији – резултати истраживања“ 15 страна (стр.237-252); закључак 12 страна (стр.253-265); литература 15 страна (стр.266-281); прилози 16 страна (стр.282-298); објашњење скраћеница 2 стране (стр.299-300) и на крају биографија кандидаткиње на 1 страници (стр.301). Текст дисертације је додатно аргументован графиконима (43) и табелама (21). Текст дисертације садржи 445 фуснота. Основна литература обухвата 92 консултоване јединице стране и домаће литературе, 15 текстова у часописима и зборницима, 24 извора нормативне регулативе и још 93 релевантна Интернет извора.

2. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидаткиња **мр Вања Роквић** у својој докторској дисертацији пажњу је посветила комплексности проблематике парламентарне контроле сектора безбедности у Републици Србији. Шире дефинисање предмета истраживања односи се на теоријско разматрање питања сектора безбедности и проблематике реформе сектора безбедности, демократске и цивилне контроле, као и парламентарне контроле сектора безбедности, док се дефинисање предмета у ужем смислу односи на утврђивање постојећег стања у домену парламентарне контроле у Републици Србији, као и изналагање оптималног модела парламентарне контроле који ће бити у складу са стварним потребама и могућностима друштва, и који ће уједно осликавати напоре и тежње наше земље у усвајању демократских принципа и придруживања евроатлантским интеграцијама.

Што се тиче операционог одређења предмета истраживања, кандидаткиња је предвидела да га реализује кроз три сегмента, што је остварила. Први, који се односи на теоријско одређење реформе сектора безбедности, демократске и парламентарне контроле над сектором безбедности. Теоријском анализом је сагледала и представила следећа питања: теоријски приступ дефинисању и схватању појма реформа сектора безбедности; дефинисање и схватање појма демократске контроле сектора безбедности у чијем оквиру је образложила врсте демократске контроле, принципе и предуслове за демократску контролу, као и начела и међународне норме и стандарде за демократску контролу сектора безбедности. Посебну пажњу је посветила изучавању парламентарне контроле сектора безбедности, укључујући услове и инструменте контроле. Други сегмент истраживања односи се на истраживање стања и достигнутих реформи сектора безбедности у Републици Србији, као и оствареност демократске контроле сектора безбедности. Посебно је анализирала улогу Народне скупштине Републике Србије у остваривању ефикасне и ефективне контроле сектора безбедности. Трећи сегмент односи се на конципирање и представљање могућег, новог функционалног и организационог модела парламентарне контроле сектора безбедности у Републици Србији који је у складу са стварним потребама и могућностима друштва, усаглашен како са домаћом регулативом тако са међународним нормама и стандардима.

Предмет истраживања, са временског аспекта, обухвата период од завршетка хладног рата, али имајући у виду чињеницу да је тежиште истраживања усмерено ка Републици Србији, акценат је стављен на период после октобарских промена 2000. године. У циљу добијања валидних резултата истраживања који су дефинисани проблемом и предметом истраживања теоријском анализом је обухваћен простор Републике Србије. Предмет истраживања теоријски припада наукама безбедности и одбране. Посматрано у ширем контексту у изучавању предмета истраживања био је неопходан холистички и инердисциплинарни приступ.

Основни циљ ове дисертације односи се на сагледавање могућности за успостављањем ефикасног модела парламентарне контроле сектора безбедности, као саставног дела реформе сектора безбедности али и демократске реформе друштва у целини. Резултати истраживања указују на стање у тој области, оствареност парламентарне контроле сектора безбедност као и препоруке за њен даљи развој. Научни циљ истраживања је да изврши научну дескрипцију (описивање) и научну експланацију (објашњење) реформе сектора безбедности и парламентарне контроле уопште, с једне стране, и реформе сектора безбедности и остварености парламентарне контроле у Републици Србији. Имајући у виду оскудност домаће литературе из ове области, научни циљ је и употпуњавање теоријских сазнања из области цивилно-војних односа и безбедности. Практични циљ истраживања представља изнајажње могућности и адекватних решења за успостављање ефикасног модела парламентарне контроле сектора безбедности у Републици Србији, уважавајући посебности наше земље али и међународне норме и стандарде који су у функцији демократизације друштва у целини. Кандидаткиња је успела да у потпуности реализује наведене циљеве.

3. ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ ОД КОЈИХ СЕ ПОЛАЗИЛО У ИСТРАЖИВАЊУ

Кандидаткиња је у својој докторској дисертацији утврдила модел парламентарне контроле сектора безбедности који ће бити у функцији унапређења демократске цивилне контроле и демократизације друштва у целини, а као основну хипотезу представила је следећи исказ: Парламентарна контрола сектора безбедности представља основу демократске контроле и значајно је обележје демократски уређеног друштва. Парламентарна контрола сектора безбедности у Републици Србији нормативно и институционално је устројена али у функционалном смислу није остварила ниво демократске праксе. Може се констатовати да је у основи потврдила наведену хипотезу. Из полазне хипотезе извела је следеће три посебне хипотезе: Ресурси, стручност чланова Одбора за одбрану и безбедност, као и непристрасни и искусни службеници, представљају основу за вршење парламентарне контроле; Политичка воља посланика, нарочито чланова Одбора, од кључног је значаја за вршење надзора над сектором безбедности; Сарадња Одбора са независним експертима и организацијама цивилног друштва у функцији је унапређења парламентарне контроле. Тако ће се може констатовати да је доказала одрживост посебних хипотеза.

Кандидаткиња је у току истраживања, да би тестирала горње хипотезе, користила бројне научне методе, које су омогућиле верификацију остварених резултата. У првом и обимнијем делу рада примењене су методе прегледа, пре свега, иностране научне и стручне литературе у циљу појмовног одређења сектора безбедности, прилагођавања сектора безбедности новонасталим околностима (реформа сектора безбедности), демократске и цивилне контроле и посебно парламентарне контроле, а потом и прегледа домаће литературе и нормативноправне регулативе у циљу дефинисања сектора безбедности у Републици Србији, реформе сектора безбедности и улоге Народне скупштине у остваривању контроле над овим сектором.

Други део рада јесте истраживачки и у њему су примењени *анкетни упитник* и *експертски интервју*. Истраживање је спроведено у Народној скупштини Републике Србије у периоду од децембра 2010. године до августа 2011. године. Анкетни упитник био

је намењен за све чланове парламента, док су интервјуи обављени са члановима Одбора за одбрану и безбедност Народне скупштине, Одбора за финансије Народне скупштине, Одбора за равноправност полова Народне скупштине, Одељења за информативно-истраживачке послове Народне скупштине, независним државним органима, као и одговорним лицима из Министарства одбране и служби безбедности. Поред наведених истраживачких инструмената (упитник и интервју), у истраживачком делу је примењен и метод анализе садржаја, пре свега за анализу посланичких питања, анализу седница Одбора за одбрану и безбедност Народне скупштине, анализу информатора о раду државних органа, као и на анализу извештаја независних државних органа.

Друштвена и научна оправданост истраживања произашла је из добијених резултата, који су допринели продубљивању и проширивању научних знања у области наука безбедности, политичких и социолошких наука, економије, права и историје. Допринос истраживања односи се на унапређење доктринарних ставова о парламентарној контроли сектора безбедности.

4. КРАТАК ОПИС САДРЖАЈА ДИСЕРТАЦИЈЕ

У **уводу** кандидаткиња наводи најважније елементе пројекта предоченог на почетку истраживачког процеса. У том смислу предочила је основну хипотезу према којој парламентарна контрола сектора безбедности представља основу демократске контроле и значајно обележје сваког демократски уређеног друштва. То се, наравно односи и на Републику Србију. Кандидаткиња даље истиче комплексност проблема и предмета истраживања, због чега су у раду примењени мултиметодски приступ и комплементарна анализа доступних извора података. Посебно се наводи да су у дисертацији комплементарно коришћене различите методе истраживања, као што су преглед научне и стручне литературе, анализа нормативноправне регулативе, метод анализе садржаја, анкета и експертски интервју, као и статистичке технике за обраду и приказивање добијених резултата (дескриптивна статистика). Кандидаткиња, такође, подсећа да је основни циљ рада био је да се резултатима истраживања укаже на право стање у области парламентарне контроле сектора безбедности у Републици Србији, односно на степен остварености те контроле, и да се на основу тога дефинишу препоруке за њен даљи развој.

У **првом поглављу**, под насловом „Сектор безбедности“ кандидаткиња је обрадила три основна питања, и то Појмовно одређење сектора безбедности, Прилагођавање сектора безбедности новим безбедносним околностима – формирање концепта реформе сектора безбедности и Реформа сектора безбедности и родно питање. Ту је реч о теоријском одређењу сектора безбедности, концепту реформе сектора безбедности, као и предусловима реформе сектора безбедности. Методом анализе садржаја су сагледана и представљена питања теоријског приступа дефинисању и схватању појма сектора безбедности и његовог прилагођавања новим околностима. Како се последњих година суочавамо и са новим појмовима у овој области, односно процесима означеним тим појмовима, као што су реформа сектора безбедности и родно питање, у овом делу рада је у мањој мери обухваћен и проблем родне равноправности, то јест однос реформе сектора безбедности и родног питања.

Друго поглавље односи се на дефинисање и схватање појма демократске и цивилне контроле сектора безбедности, у чијем су оквиру образложене врсте демократске и цивилне контроле, принципи и предуслови за демократску и цивилну контролу, као и међународне норме и стандарди за демократску и цивилну контролу сектора безбедности. Оно носи наслов „Демократска и цивилна контрола сектора безбедности“. Обрађене су целине Појмовно одређење контроле сектора безбедности, Појмовно одређење демократске и цивилне контроле сектора безбедности, Принципи и предуслови за демократску и цивилну контролу сектора безбедности, Међународне норме и стандарди за демократску и цивилну контролу сектора безбедности, Врсте демократске и цивилне контроле сектора безбедности.

У **трећем поглављу** под насловом „Парламентарна контрола сектора безбедности“ обрађене су целине Појмовно одређење и надлежности парламента, Контролна функција парламента, Механизми ванпарламентарне контроле, Улога парламента у остваривању контроле сектора безбедности, Парламент и родно питање. У њему кандидаткиња дефинише појам и функције парламента, при чему је акценат стављен на контролну функцију парламента. Посебна пажња посвећена је изучавању парламентарне контроле сектора безбедности, укључујући начела и услове парламентарне контроле сектора безбедности, инструменте којима располаже парламент у остваривању своје контролне функције, посебне механизме контроле, као и однос парламента и родног питања.

Четврто поглавље носи наслов „Сектор безбедности у Републици Србији“ и садржи следеће: Војска Србије, Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Безбедносно-обавештајни систем, Реформа сектора безбедности у Републици Србији, Реформа сектора безбедности у Републици Србији и родно питање, Претпоставке за демократску и цивилну контролу сектора безбедности у Републици Србији. У овом поглављу се анализира сектор безбедности у Републици Србији, као и домети његове реформе. Такође, у овом сегменту анализирани су и однос реформе сектора безбедности и родног питања у Републици Србији, као и нормативне претпоставке за демократску и цивилну контролу сектора безбедности.

У **петом поглављу** („Парламентарна контрола сектора безбедности у Републици Србији – нормативне претпоставке“) обрађена су питања Положај и надлежности Народне скупштине, Контролна функција Народне скупштине, Нормативноправни оквир за контролу сектора безбедности, Инструменти за контролу сектора безбедности, Народна скупштина и родно питање. Пето поглавље говори о положају и надлежностима Народне скупштине Републике Србије и анализи контролне функције Народне скупштине. Анализирани су и нормативноправни оквир за контролу сектора безбедности, инструменти којима располаже Народна скупштина у остваривању контролне функције, као и однос Народне скупштине према родном питању.

У **шестом поглављу** кандидаткиња обрађује механизме ванпарламентарне контроле сектора безбедности. То поглавље носи наслов „Механизми ванпарламентарне контроле сектора безбедности у Републици Србији“. У њему су обрађена питања: Заштитник грађана, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о

личности, Државна ревизорска институција, Агенција за борбу против корупције, Однос Народне скупштине са независним државним органима.

У **седмом поглављу** приказани су и објашњени резултати истраживања обављеног у Народној скупштини. На основу анализе упитника приказана је оцена остварености парламентарне контроле сектора безбедности од стране посланика, а на основу анализа извештаја и интервјуа представљени су резултати, односно оцена инструмената за контролу сектора безбедности, услова за спровођење парламентарне контроле, као и оцена постигнуте родне равноправности у сектору безбедности. Наслов овог поглавља гласи: „Оствареност парламентарне контроле сектора безбедности у Републици Србији – резултати истраживања“. Основна питања су: Оцена остварености парламентарне контроле сектора безбедности – анализа упитника, Оцена инструмената за контролу сектора безбедности – анализа извештаја и интервјуа, Оцена услова за остварење парламентарне контроле, Оцена постигнуте родне равноправности. Посебно су сложена прва два поднаслова јер је реч о чак 11 односно 4 сегмента истраживачког дела дисертације.

У **осмом поглављу** „Ванпарламентарна контрола сектора безбедности у Републици Србији – резултати истраживања“ ради се о следећих пет основних питања, односно оцена ванпарламентарних субјеката: Оцена остварености улоге Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Оцена остварености улоге Агенције за борбу против корупције, Оцена остварености улоге Државне ревизорске институције, Оцена остварености улоге Заштитника грађана, Оцена остварености парламентарне контроле сектора безбедности од стране представника институција безбедности. У овом поглављу су презентовани и објашњени резултати истраживања механизма ванпарламентарне контроле сектора безбедности у Републици Србији. На основу анализе извештаја о раду независних државних органа и анализе интервјуа обављених са професионално ангажованим и одговорним лицима који се баве проблематиком сектора безбедности и његове контроле, изложене су оцене остварености улоге независних државних органа у процесу контроле сектора безбедности, као и суд о реализацији парламентарне контроле од стране представника институција безбедности.

У **закључним разматрањима** кандидаткиња је сумирала резултате истраживања. Навела је да су промене природе и извора претњи безбедности почетком 21. века условиле потребу држава да системе безбедности прилагоде новим околностима, што је названо реформом сектора безбедности. Развоју концепта реформе сектора безбедности, поред дефинисаних нових изазова, ризика и претњи, допринеле су и промене у разумевању феномена безбедности у глобалним размерама. Да би велики број земаља, а пре свега земље у транзицији, прилагодио сектор безбедности новонасталим околностима, у складу са националним законодавством и међународним стандардима, неопходно је да успостави систем цивилне и демократске контроле над овим сектором. Кључну улогу у оквиру демократске и цивилне контроле требало би да игра парламент. У остваривању контролне функције парламент има на располагању многобројне инструменте, као што су: интерпелације и предлог за изгласавање неповерења влади, посланичка питања, парламентарне истраге, рад сталних парламентарних одбора, јавна (са)слушања, буџетску контролу као облик финансијске и политичке контроле, као и посебне механизме

контроле, при чему се пре свега мисли на рад независних државних тела. У закључку се посебно истиче да је приказаним теоријским оквиром истраживања, анализом литературе и нормативноправне регулативе, утврђено да наведеним инструментима располаже и Народна скупштина Републике Србије, да постоји уставни и законски оквир за остваривање те врсте контроле сектора безбедности, који јесте потребан али не и довољан услов да би парламентарна контрола била ефикасна и функционисала у пракси. Као основни проблеми у остваривању парламентарне контроле идентификовани су недостатак политичке воље, недовољна стручност и ресурси. Најзначајнији проблеми уочени су у раду релевантног парламентарног одбора за контролу сектора безбедности. Целокупна активност Одбора, без обзира на јасно дефинисану надлежност, до сада се сводила само на усвајање извештаја и начелно разматрање предлога закона. Едукација и непостојање критеријума за избор чланова Одбора, као и недостатак политичке воље, методологије и Плана рада, истакнути су као проблеми у функционисању Одбора. На основу резултата истраживања закључено је да нису задовољени основни критеријуми за остваривање контроле и да је парламентарна контрола сектора безбедности у Републици Србији нормативно и институционално устројена, али да у функционалном смислу није остварила ниво демократске праксе. У закључним разматрањима дефинисане су и основне препоруке за унапређење парламентарне контроле сектора безбедности.

Комисија на крају описа садржаја дисертације посебно сматра да је кандидаткиња успешно консултовала велики број новијих извора домаћег и страног порекла из области предметног истраживања, што доприноси општем позитивном утиску.

5. ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидаткиња **мр Вања Роквић** себи је поставила за циљ да својом докторском дисертацијом поуздано и свестрано истражи видове парламентарне контроле сектора безбедности. Очекивало се да ће ова докторска дисертација пружити значајне резултате, пре свега, у теоријском истраживању самог концепта демократске и цивилне контроле сектора безбедности. Реализацијом истраживања остварен је допринос у синтетизацији и систематизацији искуствених аспеката о парламентарној контроли сектора безбедности у Републици Србији. Научна оправданост истраживања огледа се у научној дескрипцији недовољно истраженог проблема истраживања, помоћу које се проширују и продубљују знања о свим питањима везаним за предмет истраживања, као и допуњује теоријски фонд правно-политичких наука и наука безбедности. У сваком случају, реализација понуђеног пројекта докторске дисертације обезбеђује преиспитивање постојеће праксе. Наиме, истраживање можемо ценити као потпуно друштвено оправдано, будући да указује на практичан значај демократске контроле снага безбедности, доприноси квалитетнијем сагледавању њене улоге и указује на њен даљи правац развијања и практичног коришћења. Као кључно, извршено је дефинисање и објашњење могућег модела демократске контроле сектора безбедности пожељног за државе у транзицији, а посебно у Србији.

Изузетан резултат ове докторске дисертације представља чињеница да је кандидаткиња обавила јединствено истраживање, приказано на преко стотину страница

текста уз велики број графикана и табела, на основу којег се могу вршити квалитетне анализе, па чак и утемељена предвиђања.

Научни допринос ове дисертације огледа се у проширивању и продубљивању знања о свим питањима предмета истраживања и уграђивању остварених сазнања у теоријски фонд наука безбедности и одбране. Кандидаткиња је темељито истражила улогу Народне скупштине Републике Србије у контроли сектора безбедности и тиме дала пун научни допринос разумевању цивилно-војних односа код нас.

Поред научно-теоретске оправданости, ова теза има и друштвену оправданост. Та оправданост рада на овој дисертацији може да се посматра и у контексту следећих елемената: синтетизација и систематизација искуствених аспеката о парламентарној контроли сектора безбедности; дескрипција најзначајнијих форми и концепата друштвене контроле одужаних снага; предвиђање ефеката системски организованог контролног процеса у функцији јачања сектора безбедности; идентификација и дескрипција контролног процеса сектора безбедности у међународној заједници, а посебно у земљама у транзицији; дефинисање и објашњење модела парламентарне контроле у Србији; предвиђање отворених питања који се јављају приликом пројектовања и планирања парламентарне и ванпарламентарне контроле сектора безбедности и објашњење начина њиховог превазилажења.

Комисија је мишљења да је кандидаткиња уз помоћ коректно примењених научних метода дошла до научно прихватљивих резултата на основу којих је дала своје виђење пожељног модела парламентарне контроле сектора безбедности у Србији.

6. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

1. Докторска дисертација кандидаткиње **мр Вање Роквић**, под насловом „Парламентарна контрола сектора безбедности у Републици Србији“, израђена је у скаладу са одобреном структуром на коју је сагласност дало Наставно-научно веће Факултета безбедности и Стручно вече Универзитета у Београду.
2. Дисертација према свом садржају, методолошком приступу истраживању, добијеним резултатима и предложеним моделима представља комплексну анализу парламентарне контроле сектора безбедности у Републици Србији.
3. Поред научне вредности, дисертација има практични значај, јер резултати истраживања могу бити валидна основа за конкретно решавање отворених питања цивилно-војних односа у Србији.
4. Дисертација има и извесних недостатака везаних за техничку обраду текста и тумачење резултата истраживања, што није таквог обима и карактера да би умањило њену укупну вредност.
5. На основу свестране анализе садржаја дисертације, чланови Комисије једногласно оцењују, да докторска дисертација кандидаткиње **мр Вање Роквић**, представља оригинално и вредно научно дело, настало самосталним истраживачким радом.

Имајући у виду напред изнете ставове и значај резултата истраживања, Комисија позитивно оцењује урађену докторску дисертацију и Наставно-научном већу Факултету безбедности Универзитета у Београду једногласно

П Р Е Д Л А Ж Е

1. Да прихвати позитивну оцену докторске дисертације кандидаткиње **мр Вање Роквић**, под насловом „Парламентарна контрола сектора безбедности у Републици Србији“.
2. Да стави на увид јавности оцењену дисертацију и ову оцену у законом предвиђеном року.
3. Да Реферат о завршеној докторској дисертацији и своју одлуку о усвајању реферата достави на сагласност надлежном Већу научних области Универзитета у Београду.
4. Да Наставно-научно веће Факултета безбедности по добијеној сагласности образује Комисију за одбрану и одобри јавну одбрану ове докторске дисертације.

Београд, 28.03.2012.године

К О М И С И Ј А:

Проф.др Жељко Иваниш, председник

Проф.др Зоран Драгишић, члан

Проф.др Јовица Тркуља, члан

Доц.др Борис Кордић, члан